

Verslag

Titel verslag: Lokaal Overleg Kinderopvang
Datum: 20 februari 2018 – 10.00 tot 12.00 uur
Plaats vergadering: Den Bell – Francis Wellesplein 1 – 2018 Antwerpen

NAAM		FUNCTIE
Aanwezig		
Azzouz	Hasna	Kabinet schepen voor jeugd, leefmilieu, dierenwelzijn en kinderopvang
Buist	Rianne	Vervanger niet-stedelijke gesubsidieerde KDV
Loubaa	Jamila	Vervanger lokale diensten buurtgerichte opvang
Meersman	Kristel	Vervanger Vertegenwoordiger diensten voor opvanggezinnen
Schoups	Annick	Secretaris lokaal overleg kinderopvang
Toussein	Fabienne	Vertegenwoordiger ouders Gezinsbond
Van de Velde	Hilde	Vertegenwoordiger zelfstandige sector
Van Kerckhoven	Geert	Vertegenwoordiger katholiek onderwijs
Uitgenodigd		
Van Steenberge	Ellen	Regie Kinderopvang
Verontschuldigd		
Aerts	Glen	Vervanger personen met een handicap
Ait Daoud	Nabilla	Schepen voor jeugd, leefmilieu, dierenwelzijn en kinderopvang
Broos	Kelly	Kabinet schepen voor onderwijs en rechtszaken
Lefever	Sabine	Regie Buitenschoolse kinderopvang - Secretaris lokaal overleg kinderopvang
Maes	Philippe	Vertegenwoordiger speelpleinwerkingen
Marinower	Claude	Schepen voor onderwijs en rechtszaken
Meulenaere	Vicky	Vertegenwoordiger Stedelijke Kinderopvang
Segers	Liesbeth	Vertegenwoordiger ouders vrij gesubsidieerd basisonderwijs (VCOV)
Van Bree	Barthold	Voorzitter lokaal overleg kinderopvang
Van de Wouwer	Josée	Contactpunt Kinderopvang
Van Limbergen	An	Kind & Gezin
Van Tichelen	Marina	Vertegenwoordiger diensten voor opvanggezinnen

AGENDA

Wat?	Wie?	Tijd
1. Verwelkoming en goedkeuring verslag 16/11/2017	Voorzitter	10.00 – 10.05
2. Bevraging en aanpak burn-out in de sector	Rianne Buist	10.05 – 10.15
3. Rapportering investeringen 2017	Annick Schoups	10.15 – 10.30
4. Nieuwe clusterlijst	Ellen Van Steenberge	10.30 – 10.40
5. KOALA: project toegekend	Ellen Van Steenberge	10.40 – 10.55

6. Voorstel oproep pre-subsidie voor zelfstandige gezinsopvang	Ellen Van Steenberge	10.55 – 11.05
7. Kinderopvangzoeker: stand van zaken	Josée Van de Wouwer	11.05 – 11.35
8. Sociale functie van kinderopvang	Annick Schoups	11.35 – 11.50
9. Varia	Iedereen	11.50 – 12.00

1. VERWELKOMING EN GOEDKEURING VERSLAG 16/11/2017

VOORZITTER

Annick Schoups heet iedereen van harte welkom. Zij neemt de taak van waarnemend voorzitter op zich omdat voorzitter Bart Van Bree verontschuldigd is.

GOEDKEURING VERSLAG 16/11/2017

OPMERKINGEN

Er is één opmerking toegekomen van Bart Van Bree.

Punt 3: Kinderopvangzoeker - aanvulling verslag

Afspraak: vanaf midden 2018 ontvangen de leden een overzicht van de aanvragen en de uiteindelijke toewijzing teneinde de neutraliteit van KOZA te kunnen blijven opvolgen.

De opmerking/aanvulling werd in het verslag van 16/11/2017 opgenomen.

GOEDKEURING VERSLAG

Verslag wordt goedgekeurd

2. BEVRAGING EN AANPAK BURN-OUT IN DE SECTOR

RIANNE BUIST

burnout_in_zorgsecto
r_20180129.docx

Nina Geuens, schrijfster van artikel als bijlage, heeft in de medische sector onderzoek gedaan naar burn-out. Bij verpleeg- en zorgkundigen komt burn-out vaker voor dan in andere beroepen omdat zij hun grenzen vaak onvoldoende bewaken en/of afbakenen.

A.d.h.v. een vragenlijst (online-instrument) wordt bepaald welke kenmerken hen kwetsbaar maken voor stress en burn-out (= zelfstudie 'hoe kan ik mijn grenzen leren bewaken'). Deze vragenlijst is specifiek opgesteld voor verpleegkundigen maar kan, indien gewenst, herschreven worden voor de kinderopvangsector. Hiervoor moet dan wel het nodige budget worden voorzien.

Omdat bij begeleidsters/kinderverzorgsters ook regelmatig burn-out voorkomt heeft Rianne volgend voorstel/vraag: 'Is er een samenwerking mogelijk met de Karel de Grote Hogeschool in Antwerpen en Thamento om hier aan te werken?'

Opmerkingen

- Voordat vraag gesteld wordt om de tool aan te passen voor de kinderopvangsector is het misschien best om eerst een bevraging of een onderzoek in de sector te houden tenzij er kan aangetoond worden dat dit een groot probleem is.
- Vraag moet op een goede manier aangekaart worden bij K&G daarom best eerst een breder draagvlak (grote organisaties / koepels / ...) creëren voordat vraag wordt gesteld voor ondersteuning en/of budget.
- Hilde Van de Velde merkt op dat VAP-dagen niet voor alle subsidietrappen van toepassing zijn door de verschillende statuten in de sector. De CAO voor VAP-dagen is pas van toepassing bij een volledige beëindiging van het groeipad wat voor sommige trappen moeilijk te behalen zal zijn. Hierdoor gaan oudere werknemers zelf moet beslissen om bv. via tijdskrediet minder te gaan werken. Dit systeem gaat niet enkel veel geld kosten; er moeten ook subsidies worden voorzien voor de vervanging van deze werknemers.
 - Bij bevraging sector vraag opnemen in welke subsidietrap zij werkzaam zijn.
 - Is een opmerking die mee naar minister kan genomen worden.

Afspraken

- Wordt voorlopig nog niet aangekaart bij K&G
- Hilde Van de Velde zet op agenda bij Federatie Kinderopvang van Unizo om te bekijken of hier interesse is.
- Kristel Meersman neemt vraag mee naar Gezinsbond om mogelijkheden te bekijken.
- Annick Schoups doet navraag bij stedelijke studiedienst of zij een bevraging kan organiseren bij de stedelijke kinderopvang.

3. RAPPORTERING 2017

ANNICK SCHOUPS

In 2017 werd geïnvesteerd in ‘bakstenen’ en in werkingstoelages aan de kinderdagverblijven. In alle reglementen is opgenomen dat de stedelijke partners hiervan geen gebruik mogen/kunnen maken.

OVERZICHT INVESTERINGEN

1. Investeringen in de kinderopvang

<u>Infrastructuurtoelage</u> <ul style="list-style-type: none">• 3 vzw aanvraag gedaan• Hebben deel van middelen gekregen in 2017; ontvangen rest in 2018	€ 760.000
<u>Investeringsstoelage</u> <p>Voorzien om tijdens deze legislatuur 2 OKiDO's op te richten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Twee Netenstraat: hebben in 2017 toelage ontvangen• Kerkstraat (Rianne Buist): starten en ontvangen middelen in 2018	€ 300.000
<u>Investerings in panden</u> (reeds in concessie gegeven) <ul style="list-style-type: none">• Antwerpen - Provinciestraat• Antwerpen – Keizerstraat (in 2018 zal hier nog € 700.000 worden geïnvesteerd)• Hoboken - Oudestraat	€ 830.000 € 460.000 € 270.000
TOTAAL	€ 2.620.000

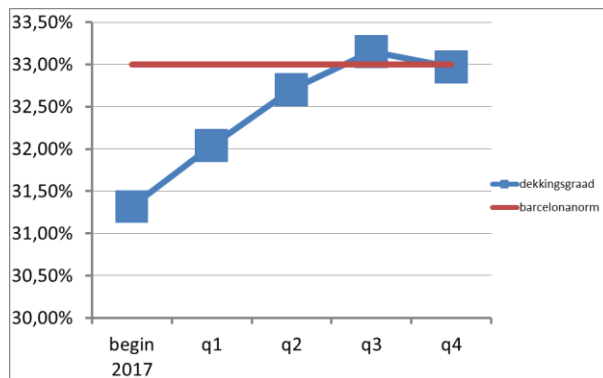

2. Werkingstoelagen in kinderopvang

<u>Om starters te stimuleren</u> (en kinderopvang betaalbaar te houden) <ul style="list-style-type: none">• Kinderopvangtoelage (51 initiatieven)• Pre-subsidiëring (387 kindplaatsen bij 14 initiatieven)• Opstarttoelage (15 initiatieven)• Toelage brandcontrole (11 initiatieven)	€ 1.650.000 € 2.000.000 € 140.000 € 2.000
<u>Om de kwaliteit te verhogen</u> <ul style="list-style-type: none">• Geluidskwaliteitverbeterende maatregelen (2 initiatieven)• Ondernemerstoelage (11 initiatieven) – pas midden 2017 gestart• Kwaliteitstoelage (172 initiatieven) – specifiek voor diensten gezinsopvang	€ 11.000 € 1.600 € 34.000
<u>Om occasionele opvang te ondersteunen</u> <ul style="list-style-type: none">• Ingekochte occasionele plaatsen (31 initiatieven)• Reglement voor occasionele plaatsen bij de diensten voor gezinsopvang• OKiDO's	€ 320.000 € 170.000 € 950.000
TOTAAL	€ 5.278.600

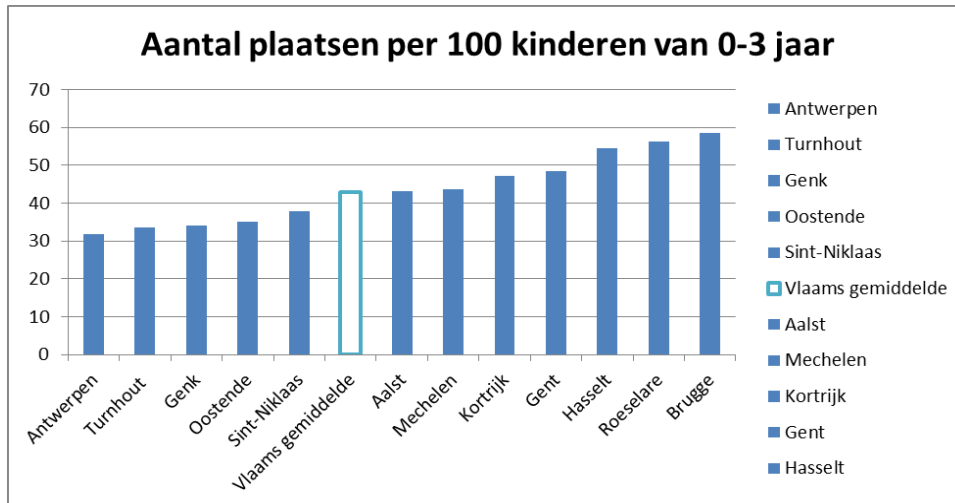
Dankzij al deze investeringen zijn er vorig jaar meer dan 400 plaatsen gecreëerd en werd de Barcelonanorm (33 %) gehaald.

BEHALEN BARCELONANORM

In het 4de kwartaal was er een kleine terugval omdat de stedelijke kinderopvang bezig is met de optimalisatie van haar kinderdagverblijven. Een aantal kleine kinderdagverblijven werden gesloten voor dat een groot kinderdagverblijf werd/wordt geopend (Cadixstraat opening voorzien zomer 2018). Het sluiten van deze kinderdagverblijven heeft geen invloed op het aantal plaatsen omdat die terug worden ingenomen in het nieuwe kinderdagverblijf in 2018. In 2018 gaan er nog een aantal plaatsen (o.a. van KDV van het Zorgbedrijf) bij komen.

Het behalen van de Barcelonanorm betekent niet dat er nu geen tekorten meer zijn in de kinderopvang in Antwerpen.

Het gemiddelde van alle centrumsteden is 42%.

Ondanks dat Antwerpen de Barcelonanorm heeft behaald door tijdens deze legislatuur – via een inhaalbeweging – 1700 plaatsen extra te creëren, liggen wij nog ver onder het gemiddelde. Om dit gemiddelde te behalen moeten er nog ± 2000 extra plaatsen gecreëerd worden.

Door de kinderopvangzoeker (KOZA) gaan we kunnen zien hoe groot de vraag werkelijk is naar kinderopvang. Belangrijk om mee te nemen is dat ouders die IKT nodig hebben, vaak geen plek vinden in initiatieven met IKT.

4. NIEUWE CLUSTERLIJST

ELLEN VAN STEENBERGE

20180126_clusters.pdf

f

In het begin van het jaar krijgt de Regie Kinderopvang van de studiedienst Stadsobservatie de gegevens m.b.t. geboortecijfers, gemiddelde inkomens en tewerkstelling. A.d.h.v. deze gegevens wordt de clusterlijst aangepast.

Stadsbreed is momenteel de norm gehaald maar in 11 van de 22 clusters wordt de norm van 33% niet gehaald.

De clusterlijst geeft weer in welke wijken/clusters tekorten zijn tegenover de Barcelonanorm.

Deze clusters worden gerangschikt op basis van 3 criteria:

1. *Tekort ten opzicht van de Barcelonanorm:* de Barcelonanorm stelt dat er per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar 33 opvangplaatsen moeten zijn. De cluster(s) met het grootste tekort aan kinderopvang staat bovenaan, de cluster(s) met het kleinste tekort onderaan.
2. *Tewerkstelling:* de tekorten volgens de 33%-norm worden vervolgens herschikt volgens de graad van tewerkstelling in de cluster. Clusters die hoger scoren voor tewerkstelling dan het gemiddelde in de stad zullen in verhouding stijgen (de nood is daar immers in theorie hoger), clusters die lager scoren qua tewerkstelling blijven status quo of zakken.
3. *Inkomen:* clusters met een hoog gemiddeld inkomen zakken in de clustervolgorde ten opzichte van clusters met lage gemiddelde inkomens.

Bij uitbreiding of de start van een nieuw kinderdagverblijf wordt met deze criteria rekening gehouden. Het gemiddelde inkomen is de parameter waarnaar wordt gekeken. Bij vraag om locatieadvies voor een cluster(s) met een gemiddelde inkomen vanaf € 16000 wordt aangeraden om te werken met de kinderopvangtoelage.

Voor een starter of bij uitbreiding is deze clusterlijst een belangrijke tool om te bekijken hoeveel plaatsen er nog (moeten) bijkomen / tekort zijn in een bepaalde cluster.

5. KOALA-PROJECT TOEGEKEND

ELLEN VAN STEENBERGE

Het KOALA-project (Kind- en OuderActiviteiten voor Lokale Armoedebestrijding) was een subsidieoproep van Kind en Gezin en de Koning Boudewijnstichting. Het project, dat moet ingebed moet zijn in een Huis van het Kind (HvK), beoogt een geïntegreerd aanbod (ontmoeting, themagerichte groepsactiviteiten, taalstimulering en kinderopvang) voor (aanstaande) gezinnen met kinderen tussen - 9 maand en drie jaar oud met als doel de maatschappelijke participatie van kansarme gezinnen te verhogen.

Door de stad Antwerpen werden twee projecten ingediend, nl één in Kiel (HvK Kiel, OKiDO Rainbows en AG/KOP-Kadee) en één in Hoboken (HvK Hoboken, OKiDO Stelkebees Hoboken, Mut De Muis en Felies).

Enkel het project van Hoboken (Oudestraat) werd geselecteerd. Hierdoor kan het bestaand initiatief Taalbubbels+, dat deel uitmaakte van het ingediende project, blijven bestaan (subsidieering was tijdelijk).

3 organisatoren van kinderopvang krijgen door dit project subsidies:

- Stelkebees Hoboken en Mut de Muis voor hun initiatieven in de Oudestraat te Hoboken.
 - ✓ Stelkebees Hoboken: 8 plaatsen van trap 0 naar trap 3 (= geen capaciteitsuitbreiding omdat de 8 bestaande plaatsen reeds door de stad Antwerpen werden gesubsidieerd en nu worden overgenomen door Kind en Gezin).
 - ✓ Mut de Muis (De Voorzorg): 6 plaatsen van trap 0 naar trap 3 (= een capaciteitsuitbreiding van 6 nieuwe, bijkomende plaatsen).
- Felies: 1 plaats van trap 2A naar trap 3.

Het project start vanaf 1 maart 2018. Momenteel is men nog bezig met de praktische uitwerking (contacten, samenwerking tussen de organisatoren, ...).

Opmerking Hilde Van de Velde

In een nieuwsbrief van de Federatie en ook via SOM werd gesignaleerd dat trap 3-plaatsen mogelijk problemen kunnen geven voor het inschalen van werknemers. Wanneer een initiatief, dat in een andere subsidie zit (bv. trap 2b) trap 3 plaats(en) verkrijgt, moet in principe al het personeel ingeschaald worden in trap 3 wat voor vele initiatieven onmogelijk is/zal zijn.

Er werd gevraagd dat initiatieven, die hiermee geconfronteerd worden, dit signaleren zodat dit aangekaart kan worden bij Kind en Gezin.

Actie: Hilde Van de Velde stuurt de informatie die zij hierover heeft gekregen door naar Annick Schoups.

6. VOORSTEL OPROEP PRE-SUBSIDIE VOOR ZELFSTANDIGE GEZINSOPVANG ELLEN VAN STEENBERGE

De stad wil een oproep lanceren voor de zelfstandige gezinsopvang om pre-subsidie te krijgen. De bedoeling is om bij een oproep van Kind en Gezin dat deze plaatsen overgenomen worden door hen zoals die van de pre-gesubsidieerde plaatsen trap 2b.

Deze oproep geldt enkel voor de zelfstandige onthaalouders die actief zijn op 15/02/2018, omdat zij als gezinsopvang beperkt toegang hebben tot subsidiëring en geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoelage. Verwacht wordt dat 5 van de 22 zelfstandige onthaalouders hun kandidatuur zullen stellen.

Om geen aangesloten onthaalouders bij de dienst voor gezinsopvang weg te halen worden er geen nieuwe plaatsen gecreëerd.

Opmerkingen

- Het blijft toch nog altijd moeilijk om ouders te overtuigen om te kiezen voor opvang bij een onthaalouder.
- Is een goed initiatief om de gezinsopvang eens op de voorgrond te brengen.
- Spijtig dat de stedelijke kinderopvang is gestopt met onthaalouders en zich nu volledig focussen op groepsopvang. Dit geeft een negatief signaal over onthaalouders.
- Staan de onthaalouders (zelfstandige & diensten) op KOZA?
 - De drie diensten voor gezinsopvang (Felies, Gezinsbond en dienst voor opvanggezinnen Wilrijk) zijn in KOZA ingestapt. Bij de zelfstandige onthaalouders moeten er nog een aantal instappen; hier moet nog meer gesensibiliseerd worden.
 - Diensten voor gezinsopvang staan nu ook meer open voor kortere periodes van opvang.

Actie: Annick Schoups vraagt aan het contactpunt, wanneer zij plaats(en) zoeken, om zeker ook de diensten voor gezinsopvang te contacteren.

7. KINDEROPVANGZOEKER (KOZA): STAND VAN ZAKEN JOSÉE VAN DE WOUWER

stavaza_koza_201802
20.pptx

Omdat Josée is verontschuldigd voor deze vergadering geeft Annick Schoups een stand van zaken van de kinderopvangzoeker (KOZA).

Aanvulling presentatie

Stand van zaken

- Stedelijke kinderopvang is pas in 2018 ingestapt omdat het systeem waar zij mee werken (Cicerone) moest gekoppeld/gelinkt worden aan KOZA.

Actief in KOZA

- Bij 70% van alle initiatieven kan door ouders een aanvraag geplaatst worden.
- 135 initiatieven ontvangen nog geen aanvragen. 35 van hen hebben een account aangevraagd en kunnen hun infofiche updaten. Van de andere initiatieven staat de infofiche op KOZA. Zij kunnen deze pas updaten als zij een account hebben aangevraagd. Deze initiatieven moeten nog over de streep getrokken worden om mee in het systeem te stappen.

Aanvragen

- Openstaand aanvragen (388): het is aantal aanvragen (ouders kunnen er meerdere doen) die via KOZA zijn binnengekomen. Deze aanvragen kunnen nieuwe zijn of aanvragen die al opgenomen zijn; waarmee men bezig is (bv. ouder uitgenodigd voor bezoek).

A-profiel & directe registraties

- Zowel Fabienne, Hilde als Kristel merken op dat zij ouders, die rechtstreeks bij hen komen en waarvoor zij plaats hebben, onmiddellijk bij hen een contract geven, zonder te registreren via de 'directe registratie' in KOZA. Ze geven aan dat deze werkwijze voor hen te tijdrovend is. Doordat deze ouders niet geregistreerd zijn in KOZA zal het aantal aanvragen en direct geregistreerde goedkeuringen in realiteit dus veel hoger liggen.
- Krijgt de ouder, wanneer vanuit KOZA een mail wordt verzonden, hiervan een melding/bericht?
 - Ja, maar zij moeten wel aangeduid hebben dat zij een mail wensen te ontvangen en blijkbaar gebeurt dit te weinig. Dat betekent dat ouders dan zelf geregeld naar de Kinderopvangzoeker moeten gaan om te kijken of er iets veranderd is aan hun aanvragen.
 - Wanneer een mail is verzonden en er geen reactie van de ouder komt, een seintje geven aan RKO dan kan dit voor die specifieke ouder nagekeken worden.
 - Info versturen vanuit KOZA naar ouders via email is niet zo'n goede manier daarom gaat dit op termijn veranderen:
 - Ouders gaan informatie via SMS krijgen
 - A-profiel zal niet meer moeten aangemaakt worden
 - Gaan directie registratie op een simpelere manier kunnen doen

Communicatie

- 21 februari 2018 is een persbriefing in kinderopvang 't Valaartuintje. Tijdens dit moment zal de KOZA aan de pers voorgesteld worden. Tot nu toe werd er enkel gecommuniceerd naar de sector.
 - Waarom geen flyers verspreiden bij apothekers?

Ondersteuning

- Voor ondersteuning kan je terecht bij Heidi Stes (voor vragen, info, ...) en Ellen Van Steenberge (trekker project).

Waar men naartoe wil is dat alle gegevens in KOZA opgenomen worden. Hiervoor moeten wel alle systemen op elkaar afgestemd worden wat het nodige geld zal kosten. Misschien moet er eens bekeken worden of er geen mogelijkheid is om, bv. via een toelage, de verschillende systemen op elkaar af te stemmen zodat de gegevens van de initiatieven automatisch in de KOZA geladen kunnen worden (bv. door elke week een rapport te trekken van de aanwezige /ingeschreven kinderen en deze in lezen in KOZA).

8. SOCIALE FUNCTIE KINDEROPVANG

ANNICK SCHOUPS

De Regie Kinderopvang vraagt zich af of er niet meer aandacht moet gaan naar ondersteuning om de sociale functie van kinderopvang meer in de verf te zetten, zowel naar ouders als naar (startende) initiatieven. Er kan misschien een spreker gevraagd worden niet enkel voor het LOK maar voor heel de sector als vorming. Eventueel kan daarna een werkgroep opstarten die een aantal acties kan uitwerken om de sector hierrond te sensibiliseren.

Opmerkingen

- Is het de bedoeling om bewustzijn te creëren van uw sociale functie of is het meer bedoeld qua sociale mix?

- Het is niet enkel de sociale mix maar het ook het bewustzijn van uw sociale en pedagogische functie (vaardigheden die een kind leert in de opvang).
 - Met MeMoQ wordt dit al in de verf gezet.
- Misschien is het interessant om de cijfers op te vragen van IKT-initiatieven die niet aan hun 20% voorrangroepen komen en wat hiervoor de redenen zijn.
 - Weten dat het voor sommige initiatieven een probleem is om aan hun 20% te geraken. In Antwerpen komt dit ook voor een stuk door de groei van de laatste jaren. Door de uitbreidingsronde en pre-subsidie zijn er veel nieuwe initiatieven, die het al moeilijk hadden van in het begin en veel omschakelingen van vaste prijs naar IKT (krijgen nu een publiek dat vroeger bij hen niet terecht kon vanwege de hoge prijs) bijgekomen.
 - In Antwerpen kan het nuttig zijn om te bekijken hoe IKT-initiatieven kunnen geholpen worden die niet aan deze 20% komen, want dit percentage behalen is niet zo evident.
 - Kan aangedrongen worden aan Kind en Gezin voor ondersteuning ?
 - KOZA kan misschien een oplossing bieden omdat men automatisch kan zien of het gezinnen zijn uit de voorrangroep (gegevens hieromtrent moeten wel correct ingevuld zijn).

9. VARIA

IEDEREEN

AGENDAPUNT VOOR VOLGEND OVERLEG (FABIENNE TOUSSAIN)

Bij Fabienne zijn er kleuters die tijdens de schoolvakanties terug naar de opvang komen omdat voor hun ouders de stap naar de buitenschoolse opvang (BKO) moeilijk is.
Hoe kunnen wie die ouders stimuleren om hun kinderen tijdens de schoolvakanties te laten deelnemen / doorschuiven naar BKO?
Kan deze vraag opgenomen worden op de agenda van het volgend lokaal overleg?